

PLAKÁT ZDRAVÍ

Práce s plakáty navazuje na kriticko pedagogickou tradici práce s kódy Paula Freireho. Ten při odstraňování negramotnosti ve favelách ukazoval lidem kresby, znázorňující jejich každodenní život a vedl nad nimi s místními dialog. Docílil tak nejen pochopení lingvistického obsahu slov, ale i dalších souvislostí (společenských, ekonomických, politických...). Skrze dialog nad obrazy ze života vedl obyvatele favel k politickému vědomí.

V našem pojetí fungují plakáty jako kódy, které umožňují přinést mezi studenty a studentky téma, ke kterému se mohou vztáhnout, avšak které tvoří bezpečnou vzdálenost mezi tématem a nimi. Kód je externím znázorněním problému, a tím pádem umožňuje vidět jej novými očima, a nikoliv ze samozřejmosti každodenní zkušenosti.

Plakáty jsou v metodě Futuropolis nástrojem pro rozpoutání diskuze a umožňují zaměřit se na souvislosti a vztahy různých aktérů ve světě. Plakáty zjednodušeně popisují společenské problémy a často i nabízejí inspiraci k různým řešením. Plakát funguje také jako „kotva“ diskuze, dá se k němu v průběhu práce vracet, čímž nám pomáhá neutíkat od tématu, ale zůstat tematicky v prostoru, vyznačeném graficky plakátem.

V metodě Futuropolis se dají plakáty použít v rámci spirály, a to zejména v těchto krocích:

- 1) V probouzení z ticha pomáhá plakát mapovat, co už o problému víme, a otevírá další otázky k tématu.
- 2) V kritickém bádání nám může plakát pomoci si uvědomit, jaké otázky jsme si k problému ještě nepoložili*y. Plakát nám také pomáhá pozorovat souvislosti a napomáhá tak vidět problém na systémové rovině.
- 3) Plakát nám může pomoci v imaginaci při promýšlení různých možných budoucností. (Jako např. u plakátu o klimatické změně.)
- 4) Plakát může pomoci i při reflexi po provedení akce. Lze spojit s otázkami nad plakátem: Kudy vedla naše cesta? Podařilo se nám dosáhnout našich cílů?

Nezávisle na tématu lze nad každým plakátem vést diskuzi kolem těchto otázek:

- Co vidíte?
- Co to ve vás vyvolává?
- Co je hlavním tématem plakátu?
- Jaký vidíte vztah mezi obrazem a naší realitou?
- Jak je to spojené s vámi? Kde se tam vidíte vy?

PLAKÁT ZDRAVÍ

V projektu Futuropolis: škola emancipace hledáme pedagogické cesty pro otevírání společenských témat a posilování občanských kompetencí nás všech. Pro to, abychom mohli*y mluvit o tématech, které se nás týkají, potřebujeme mnohdy impuls/výkop pro společnou diskuzi. Tento plakát ukazuje jak je konstruován koncept zdraví a nemoci ve společnosti: znázorňuje společnost jako normativní instituci a továrnu, podílející se na diagnostikování a vytváření stigmatizujících nálepek. Věříme, že může být dobrým impulsem-vstupem pro

společný dialog o budoucnosti.

Zdraví a nemoc, normalita a odlišnost jsou společenské konstrukce, které nám umožňují nahlížet na svět skrze binární (černobílou) zjednodušující logiku, která dělí lidi na použitelné (ty, kteří splňují normy nebo se od nich výrazně neodlišují), ty, které je potřeba léčit (tlumit jejich příznaky, regulovat jejich odlišnost) a ty, kteří jsou vyhodnoceni jako jiní, nevyhovující, nemocní (ty je potřeba vyčlenit, nálepkovat, sledovat). Jak by ale vypadala společnost pro všechny bez rozdílů, společnost, ve které nemusíme mluvit o inkluzi, protože v ní neprobíhá vyčleňování a diskriminace na základě odlišnosti?

- Co vidíte?
- Co to ve vás vyvolává?
- Co je podle vás hlavním tématem plakátu?
- Jaký vidíte vztah mezi obrazem a naší realitou?
- Jak je to spojené s vámi? Kde se tam vidíte vy?

Doplňující otázky:

- Jak je svět, který plakát ukazuje, uspořádaný?
- Jaké v něm panují vztahy?
- Kdo určuje či ovlivňuje podobu těchto vztahů?
- V čem je toto znázornění vztahů podobné nebo odlišné od vaší představy?
- Jak jednotlivé části budovy fungují a v čem se odlišují? Co se v nich odehrává a jací lidé je obývají?
- Kam byste v budově umístili* y sebe?

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

www.futuropolis.cz